

Sino-sovjetiska konflikten (del 5.2):

Till frågan om Stalin

Kommentar (2) till SUKP:s Centralkommittés öppna brev av redaktionerna för *Folkets Dagblad* och *Röda Fanan* den 13 september 1963

Denna ”kommentar” föregicks av [Hur meningsskiljaktigheterna mellan oss och SUKP:s ledning uppkommit och utvecklats](#) (kommentar 1) och efterföljdes av [Är Jugoslavien ett socialistiskt land?](#) (kommentar 3).

Anmärkning: ”Till frågan om Stalin” finns i minst 2 versioner. I nyare versioner är en hänvisning till Liu Shao-ch’i [Liu Shaoqi] struken (så har man f ö gjort med alla nyare upplagor, dvs de som publicerats efter att Liu råkade i onåd under kulturrevolutionen). Den version som här återges är den ursprungliga (dvs hänvisningen är bevarad). Noterna är dock hämtade från den nyare utgåvan.

För en kritisk kommentar till detta dokument, se [Svar på de kinesiska kommunistledarnas försvar av Stalin](#) av Ernest Mandel.

– Red

Frågan om Stalin är en fråga av världsomspännande betydelse. Den har haft återverkningar inom alla klasser i alla länder och är ännu i dag föremål för mycken diskussion, i vilken olika klasser och deras politiska partier och grupper företräder olika åsikter. Det är sannolikt, att ett slutgiltigt avgörande i denna fråga inte kan uppnås under detta århundrade. Men det råder praktiskt taget enhet bland majoriteten av den internationella arbetarklassen och revolutionärerna, vilka ogillar det fullständiga förkastandet av Stalin och i allt större utsträckning omhuldar hans minne. Detta gäller också i Sovjetunionen. Vår kontrovers med SUKP:s ledare är en kontrovers med en grupp i dess folk. Vi hoppas att kunna övertyga dem för att föra revolutionens sak framåt. Det är vårt syfte med denna artikel.

Dolda motiv för det fullständiga förkastandet av Stalin

Kinas kommunistiska parti har alltid ansett att kamrat Chrusjtjov, då han, under förevändning att ”bekämpa personkulten”, fullständigt förkastade Stalin, handlade alldeles felaktigt och hade dolda motiv för sitt handlingsätt.

I sitt brev av den 14 juni framhöll KKP:s Centralkommitté att ”kampen mot personkulten” strider mot Lenins odelbara lära om det inbördes förhållandet mellan ledare, parti, klass och massor och undergräver den kommunistiska principen om demokratisk centralism.

SUKP:s Centralkommittés öppna brev undviker att besvara våra principiella argument och nöjer sig med att rätt och slätt beteckna de kinesiska kommunisterna som ”försvarare av personkulten och som distributörer av Stalins felaktiga idéer”.

När Lenin bekämpade mensjevikerna sade han: ”Att icke besvara motståndarens principiella argument och att tillskriva honom enbart ’upphetsning’ – det är att smäda i stället för att

debattera”.¹ Den hållning som SUKP:s Centralkommitté visar i sitt öppna brev är precis densamma som mensjevnikernas.

Trots att det öppna brevet tillgriper smädelser i stället för att debattera, föredrar vi för vår del att besvara det med principiella argument och en mängd fakta.

Sovjetunionen var den första staten med proletär diktatur. Den främste parti- och regeringsledaren i denna stat var till en början Lenin. Efter Lenins död var det Stalin.

Stalin blev efter Lenins död inte endast ledare för partiet och regeringen i Sovjetunionen utan också den internationella kommunistiska rörelsens erkände ledare.

Det är bara 46 år sedan den första socialistiska staten grundlades genom Oktoberrevolutionen. Under nära 30 av dessa år var Stalin den främste ledaren för denna stat. Både i den proletära diktaturens och i den internationella kommunistiska rörelsens historia intar Stalins verksamhet en ytterst viktig plats.

Hur man bör värdera Stalin och vilken hållning man bör inta till honom

Kinas kommunistiska parti har ständigt hävdad, att frågan om hur man ska värdera Stalin och vilken hållning man ska inta till honom inte helt bara är en fråga, om hur man ska uppskatta Stalin personligen. Den gäller något ännu viktigare, det är en fråga om hur man ska summera de historiska erfarenheterna av proletariatets diktatur och den internationella kommunistiska rörelsen efter Lenins död.

Kamrat Chrusjtjov förkastade vid SUKP:s 20:e kongress Stalin fullständigt. Han underlät att i förväg överlägga med broderpartierna om denna principfråga, som berör hela den internationella kommunistiska rörelsen, och försökte efteråt att påtvinga dem ett fullbordat faktum. Envar som gör en värdering av Stalin, vilken skiljer sig från den som SUKP:s ledning gjort, anklagas såväl för att ”försvara personkulten” som för ”inblandning” i SUKP:s inre angelägenheter. Men ingen kan förneka den internationella betydelsen av den historiska erfarenheten av den proletära diktaturens första stat eller av det historiska faktum att Stalin var den internationella kommunistiska rörelsens ledare. Följaktligen kan heller ingen förneka att värderingen av Stalin är en viktig principiell fråga, som berör hela den internationella kommunistiska rörelsen. På vilken grund förbjuder då SUKP:s ledare andra broderpartier att göra en realistisk analys och värdering av Stalin?

Kinas kommunistiska parti har oföränderligen krävt en allomfattande, objektiv och vetenskaplig analys av Stalins förtjänster och fel enligt den historiska materialismens metod och att det historiska skeendet ska skildras så som det faktiskt utspelade sig, och har vänt sig emot det godtyckliga förvrängandet och tillrättaläggandet av historien.

Kinas kommunistiska parti har följdriktigt hävdad att Stalin begick fel, som hade ideologiska likaväl som samhällliga och historiska rötter. Det är nödvändigt att kritisera de fel som Stalin verkligen begick, men inte dem som utan grund tillagts honom, och att göra det utifrån en riktig ståndpunkt och med riktiga metoder. Men vi har beständigt vänt oss emot oriktig kritik av Stalin, företagen utifrån en felaktig ståndpunkt och med felaktiga metoder.

---

¹ V.I. Lenin: ”Några anmärkningar till ‘svaret’ från P. Maslov”, *Samlade verk*, eng. uppl. Moskva 1963, band 15, sid. 255

Stalins förtjänster

Stalin bekämpade tsarismen och propagerade marxismen under Lenins livstid. Sedan han blivit medlem av bolsjevikpartiets, av Lenin ledda, Centralkommitté deltog han i kampen för att röja väg för 1917 års revolution. Efter Oktoberrevolutionen kämpade han för att försvara den proletära revolutionens frukter.

Efter Lenins död ledde Stalin SUKP och sovjetfolket i beslutsam kamp mot både inre och yttre fiender och i tryggandet och befastandet av världens första socialistiska stat.

Stalin ledde SUKP och sovjetfolket i genomförandet av linjen för den socialistiska industrialiseringen och jordbrukets kollektivisering och till de stora framgångar som uppnåddes i den socialistiska omvandlingen och det socialistiska uppbygget.

Stalin ledde SUKP, sovjetfolket och sovjetarmén genom en hård och bitter kamp till den stora segern i det antifascistiska kriget.

Stalin försvarade och utvecklade marxismen-leninismen i kamp mot opportunism av skilda slag, mot leninismens fiender, trotskister, zinovjeviter, bucharinister och andra av bourgeoisins agenter.

Stalin lämnade, i ett stort antal skrifter, som är odödliga, marxist-leninistiska arbeten, ett outplånligt bidrag till den internationella kommunistiska rörelsen.

Stalin ledde partiet och regeringen i genomförandet av en utrikespolitik, som i det stora hela överensstämde med den proletära internationalismen, och i det väldiga bistånd de lämnade alla folk, det kinesiska inberäknat, i deras revolutionära strider.

Stalin stod i främsta ledet bland dem som gjorde historien, ledde kampen och var en oförsonlig fiende till imperialisterna och reaktionärerna.

Stalins verksamhet var intimt förbunden med det stora SUKP:s och det stora sovjetfolkets kamp och oskiljaktig från de revolutionära strider som fördes av folken världen över.

Stalins levnad var en stor marxist-leninists, en stor proletär revolutionärs.

Vissa misstag som Stalin begick

Det är sant att medan Stalin, en stor marxist-leninist och en stor proletär revolutionär, utförde stordåd till gagn för sovjetfolket och den internationella kommunistiska rörelsen, begick han också vissa fel. En del av dessa fel var principiella, andra var fel som begicks under det praktiska arbetets gång; vissa av felen kunde ha undgåts, andra kunde knappast undgåas vid en tid då proletariatets diktatur ännu inte hade någon föregångare att lära av.

I vissa frågor avvek Stalin i sitt tänkande från den dialektiska materialismen och hemföll åt metafysik och subjektivism, och följaktligen var han ibland skild från verkligheten och från massorna. I kampen såväl inom som utom partiet förväxlade han vid vissa tillfällen och i vissa frågor tvenne till sin natur skilda motsättningar – motsättningarna mellan oss själva och fienden och motsättningarna inom folket –, och han förväxlade också de skilda metoder som krävs vid behandlingen av dessa skilda typer av motsättningar. I det av Stalin ledda arbetet för kontrarevolutionens undertryckande blev många kontrarevolutionärer, som förtjänade att näpsas, vederbörligen bestraffade, men samtidigt förekom det att oskyldiga människor med orätt dömdes. Och under 1937 och 1938 gjordes felet att utvidga omfattningen av kontrarevolutionärernas undertryckande. I fråga om parti- och statsorganisationerna tillämpade Stalin inte till fullo den proletära demokratiska centralismen, och i vissa fall bröt han mot den. Han gjorde sig skyldig till

vissa fel i förhållandena till broderpartierna och broderländerna. Han gav också en del dåliga råd i den internationella kommunistiska rörelsen. Dessa fel åsamkade Sovjetunionen och den internationella kommunistiska rörelsen vissa förluster.

Förtjänsterna uppväger felen

Stalins förtjänster och fel är ting, som har historisk objektiv realitet. En jämförelse mellan dem visar, att hans förtjänster uppvägs hans fel. Allt det riktiga han gjorde måste sättas i första hand, och felen i andra hand. Varje hederlig kommunist, som har respekt för historiska fakta, kommer säkerligen, vid summeringen av Stalins tänkande och arbete i dess helhet, att först och främst fästa sig vid det som var det huvudsakligaste hos Stalin. Därför är det, när Stalins fel blir värderade, kritiserade och övervunna, nödvändigt att slå vakt om det som var det huvudsakliga i hans levnad, att slå vakt om marxismen-leninismen, som han försvarade och utvecklade.

Det skulle vara till gagn om Stalins fel, som endast var sekundära, tas såsom historiska lärdomar, av vilka kommunisterna i Sovjetunionen och andra länder kan ta varning för att undgå att upprepa samma fel eller begå färre fel. För kommunister är såväl positiva som negativa historiska lärdomar till nytta, förutsatt att de dras på ett riktigt sätt samt står i överensstämmelse med och inte vanställer historiska fakta.

Lenin framhöll mer än en gång, att marxisterna helt skilde sig från Andra Internationalens revisionister i sin inställning till sådana människor som Bebel och Rosa Luxemburg, vilka, alla sina misstag till trots, var stora proletära revolutionärer. Marxisterna dolde inte dessa människors misstag utan lärde genom sådana exempel ”hur man ska undvika dem och uppfylla den revolutionära marxismens strängare krav”.² Revisionisterna däremot ”gol” och ”kacklade” tillfredsställt över Bebels och Rosa Luxemburgs fel. Lenin gycklade med revisionisterna och citerade i samband därmed en rysk fabel: ”Örnar kan ibland flyga lägre än höns, men höns kan aldrig svinga sig upp till samma höjder som örnar”.³ Bebel och Rosa Luxemburg var ”stora kommunister” och förblev ”örnar” trots sina misstag, medan revisionisterna var en ”höns-flock” bland dynghögnarna på arbetarrörelsens bakgård”.⁴

Bebels och Rosa Luxemburgs historiska roll är på intet sätt jämförbar med Stalins. Stalin var den proletära diktaturens och den internationella kommunistiska rörelsens store ledare under en hel historisk era, och bör bedömas med ännu större omsorg.

Vi försvarar det riktiga hos Stalin

SUKP:s ledare har anklagat Kinas kommunistiska parti för att ”försvara” Stalin. Ja, vi försvarar Stalin. När Chrusjtjov förvränger historien och fullständigt förkastar Stalin, har vi naturligtvis den oavvisliga plikten att framträda och försvara honom i den internationella kommunistiska rörelsens intresse.

När Kinas kommunistiska parti försvarar Stalin, försvarar det allt det riktiga hos honom, försvarar det den ärorika historien om den kamp som fördes av den proletära diktaturens första stat som skapades genom Oktoberrevolutionen. Det försvarar den ärorika historien om SUKP:s kamp, det försvarar den internationella kommunistiska rörelsens prestige bland det arbetande folket

² V.I. Lenin: ”Förord till broschyren av Voinov (A.V. Lunatjarskij) angående partiets inställning till fackföreningarna”, *Samlade verk*, eng. uppl., band 13, sid. 165

³ V.I. Lenin: ”En publicists anteckningar”, *Valda verk*, eng. uppl, International Publishers, New York 1943, band X, sid. 311.

⁴ Samma sid. 313.

världen över. Kort sagt, det försvarar marxismen-leninismens teori och praktik. Och det är inte bara de kinesiska kommunisterna som gör detta, alla kommunister, som är marxismen-leninismen hängivna, alla pålitliga revolutionärer och alla rättänkande människor har gjort samma sak.

När vi försvarar Stalin, försvarar vi inte hans fel. De kinesiska kommunisterna fick för länge sedan förstahandserfarenhet av en del av hans misstag. Några av de felaktiga ”vänster”- och högeropportunistiska riktningar som vid en eller annan tidpunkt framträdde i Kinas kommunistiska parti, uppstod, vad deras internationella ursprung beträffar, under inflytande av vissa av Stalins misstag. I slutet på 20-talet, under 30-talet samt i början och mitten av 40-talet bekämpade de kinesiska marxist-leninisterna, företrädna av kamraterna Mao Tsetung och Liu Shao-chi, de stalinska misstagens inflytande. De övervann steg för steg ”vänster”- och högeropportunistens felaktiga linjer och ledde slutligen den kinesiska revolutionen till seger.

Men eftersom en del av de felaktiga idéer, som Stalin framförde, godtogs och tillämpades av vissa kinesiska kamrater, bör vi kineser bära ansvaret. I sin kamp emot ”vänster”- och högeropportunisterna kritiserade vårt parti därför endast sina egna felande kamrater och lade aldrig skulden på Stalin. Syftet med vår kritik var att skilja mellan rätt och fel, att dra de riktiga lärdomarna och föra revolutionens sak framåt. Vi begärde endast att de felande kamraterna skulle rätta sina misstag. Om de inte gjorde detta, väntade vi, förutsatt att de inte organiserade hemliga grupper för lönnlig splittringsverksamhet, till dess de undan för undan väcktes av sin egen praktiska erfarenhet. Vår metod var den inre partikritikens och självkritikens riktiga metod. Vi utgick från önskan till enhet och kom fram till ny enhet på en ny grundval genom kritik och kamp, och på det sättet uppnåddes goda resultat. Vi ansåg att de motsättningar vi här berört var motsättningar inom folket och inte mellan fienden och oss själva och att vi därför skulle använda den ovan nämnda metoden.

Chrusjtjovs förtal av Stalin

Vilken hållning har kamrat Chrusjtjov och andra av SUKP:s ledare intagit till Stalin från och med SUKP:s 20:e kongress?

De har inte gjort en allomfattande historisk och vetenskaplig analys av hans liv och arbete utan har fullständigt förkastat honom utan att göra någon skillnad mellan rätt och orätt.

De har inte behandlat Stalin som en kamrat utan som en fiende.

De har inte använt kritikens och självkritikens metod för att summera erfarenheterna utan har anklagat Stalin för alla fel eller har tillskrivit honom de ”misstag” de godtyckligt uppfunnit.

De har inte lagt fram fakta och resonerat ut om sakerna utan har gjort demagogiska personliga angrepp mot Stalin i syfte att förgifta människors sinnen mot honom.

Chrusjtjov har smädat Stalin såsom en ”mördare”, en ”förbrytare”, en ”bandit”⁵, en ”spelare”, en ”despot av Ivan den förskräckliges typ”, ”den störste diktatorn i rysk historia”, en ”narr”⁶, en ”idiot”⁷ osv. Vi beklagar att vi är tvingade att citera och därmed smutsa penna och papper med dessa otäcka, vulgära och illvilliga uttryck.

Chrusjtjov har smädat Stalin som ”den störste diktatorn i rysk historia”. Betyder inte detta att sovjetfolket i 30 långa år levde i ”tyranni” under ”den störste diktatorn i rysk historia” och inte

⁵ N.S. Chrusjtjov: Samtal med Kinas kommunistiska partis delegation, 22 oktober 1961

⁶ N.S. Chrusjtjov: Tal vid förstamajmottagning 1962 given av Sovjetregeringen

⁷ N.S. Chrusjtjov: Samtal med Kinas kommunistiska partis delegation, 22 oktober 1961

under ett socialistiskt system? Det stora sovjetfolket och revolutionärerna i hela världen är alls inte överens med detta lögnaktiga förtal!

Chrusjtjov har smädat Stalin som en ”despot av Ivan den förskräckliges typ”. Betyder inte detta att den erfarenhet med vilken det stora SUKP och det stora sovjetfolket under mer än 30 års tid försåg folken i hela världen inte var en erfarenhet av proletarietets diktatur utan av livet under en feodal ”despots” styre? Det stora sovjetfolket, de sovjetiska kommunisterna och marxist-leninisterna i hela världen är helt oense med detta lögnaktiga förtal!

Chrusjtjov har smädat Stalin som en ”bandit”. Betyder inte detta att världens första socialistiska stat under lång tid leddes av en ”bandit”? Det stora sovjetfolket och alla revolutionärer världen över är helt oense med detta lögnaktiga förtal!

Chrusjtjov har smädat Stalin som en ”narr”. Betyder inte detta att de hjältemodiga revolutionära strider som SUKP utkämpat under de senaste årtiondena leddes av en ”narr”? De sovjetiska kommunisterna och alla marxist-leninister i världen är helt oense med detta lögnaktiga förtal!

Chrusjtjov har smädat Stalin som en ”idiot”. Betyder inte detta att den stora sovjetarmén, som segrade i det antifascistiska kriget, hade en ”idiot” till överbefälhavare? De ärehöjda sovjetiska befälhavarna och kämparna och alla antifascistiska kämpar i hela världen är fullständigt oense med detta lögnaktiga förtal!

Chrusjtjov har smädat Stalin som en ”mördare”. Betyder inte detta att den internationella kommunistiska rörelsen under decennier hade en ”mördare” som sin lärare? Kommunisterna i hela världen, de sovjetiska kommunisterna bland dem, är helt oense med detta lögnaktiga förtal!

Chrusjtjov har smädat Stalin som en ”spelare”. Betyder inte detta att de revolutionära folken hade en ”spelare” som banérförare i kampen mot imperialism och reaktion? Alla revolutionära folk i världen, sovjetfolket medräknat, är fullständigt oense med detta lögnaktiga förtal!

De smädelse Chrusjtjov riktat mot Stalin är en grov skymf mot det stora sovjetfolket, en grov skymf mot SUKP, mot sovjetarmén, mot proletarietets diktatur och det socialistiska systemet, mot den internationella kommunistiska rörelsen, mot de revolutionära folken i hela världen och mot marxismen-leninismen.

”Hur kan man ha mage att säga något sådant!”

I vilken ställning försätter Chrusjtjov, han som deltog i partiets och statens ledning under Stalin, sig själv då han slår sig för bröstet, dunkar i bordet och med rösten i toppläge skriker ut smädelse mot Stalin? I ställningen som medbrottsling till en ”mördare” och en ”bandit”? Eller i samma ställning som en ”narr” eller en ”idiot”?

Vilken skillnad finns det mellan dylika av Chrusjtjov framförda smädelse mot Stalin och de smädelse som imperialisterna, reaktionärerna i olika länder och kommunismens renegater öser ur sig? Vadan detta ingrodda hat mot Stalin? Varför angriper ni honom ursinnigare än ni angriper fienden?

Då Chrusjtjov smädar Stalin, är det i själva verket sovjetsystemet och sovjetstaten han så ursinnigt angriper. Hans språk är i detta samband ingalunda mildare utan faktiskt mycket hårdare än det som förts och förs av sådana renegater som Kautsky, Trotskij, Tito och Djilas.

Folk borde citera nedanstående avsnitt ur SUKP:s Centralkommittés öppna brev och använda det som en fråga till Chrusjtjov: ”Hur kan man ha mage att säga något sådant om den store Lenins

parti, om socialismens fosterland, om det folk som först i världen gjorde socialistisk revolution och försvarade dess stora vinningar i de hårdaste strider mot den internationella imperialismen och den inre kontrarevolutionen och som utför underverk av hjältemod och uppoffring i kampen för att bygga upp kommunismen, samtidigt som det gör sin internationalistiska plikt mot de arbetande människorna i hela världen!”

I sin artikel ”Smädelsens politiska betydelse”, sade Lenin: ”Smädelser i politiken döljer ofta den fullständiga bristen på ideologiskt innehåll, hjälplösheten och oförmågan, den förtretliga oförmågan hos smädaren”. Passar inte det in på SUKP:s ledare, som i känslan av att ständigt vara hemsökta av Stalins spöke, söker dölja sin fullständiga brist på principer, sin hjälplöshet och sin förtretliga oförmåga genom att smäda Stalin?

Det stora flertalet av sovjetfolket ogillar dessa smädelser mot Stalin. De omhuldar i allt större utsträckning Stalins minne. SUKP:s ledare har allvarligt isolerat sig från massorna. De känner sig alltid hotade av Stalins spöke, vilket i verkligheten är de breda massornas starka missnöje med det fullständiga förkastandet av Stalin. Hittills har Chrusjtjov inte vågat låta sovjetfolket och de andra folken i det socialistiska lägret se den hemliga rapport som han avgav på SUKP:s 20:e kongress och vari han fullständigt förkastade Stalin, ty den är en rapport som inte tål dagsljuset, en rapport som skulle skapa en allvarlig klyfta mellan honom och massorna.

Särskilt anmärkningsvärt är faktum att medan SUKP:s ledare smädar Stalin på alla upptänkliga sätt betraktar de Eisenhower, Kennedy och deras gelikar med ”respekt och förtroende”.⁸ De smädar Stalin som en ”despot av Ivan den förskräckliges typ” och som ”den störste diktatorn i rysk historia” men hyllar både Eisenhower och Kennedy för att de ”har stöd av den absoluta majoriteten av det amerikanska folket”.⁹ De smädar Stalin som en ”idiot” men lovordar Eisenhower och Kennedy som ”besinningsfulla”. Å ena sidan piskar de ursinnigt på en stor marxist-leninist, en stor proletär revolutionär och en stor ledare för den internationella kommunistiska rörelsen, och å andra sidan höjer de imperialismens anförare till skyarna. Finns det någon möjlighet till att sambandet mellan dessa bägge företeelser är enbart tillfälligt och inte en obevekligt logisk följd av förräderiet mot marxismen-leninismen?

Chrusjtjovs fullständiga helomvändning

Om Chrusjtjovs minne inte är alltför kort borde han minnas att han själv vid ett massmöte, som hölls i Moskva i januari 1937, med rätta fördömde dem som angripit Stalin och sade: ”Då de lyfte sin hand mot kamrat Stalin, lyfte de den mot oss alla, mot arbetarklassen och det arbetande folket. Då de lyfte sin hand mot kamrat Stalin, lyfte de den mot Marx, Engels och Lenins lärar.”

Chrusjtjov i egen person lovprisade upprepade gånger Stalin som en ”intim vän och vapenbroder till den store Lenin”¹⁰, som ”mänsklighetens största geni, lärare och ledare”¹¹ och ”den store, alltid segerrike marskalken”¹², som ”folkets uppriktige vän”¹³ och som sin ”egen fader”¹⁴.

⁸ N.S. Chrusjtjov: Svarebrev till J.F. Kennedy 28 oktober 1962

⁹ N.S. Chrusjtjov: Svar på frågorna från chefredaktörerna för *Pravda* och *Izvestija*, i *Pravda* 15 juni 1963

¹⁰ N.S. Chrusjtjov: ”Stalin och den stora vänskapen mellan folken i Sovjetunionen”, *Pravda* 21 december 1939

¹¹ N.S. Chrusjtjov: Tal vid SUKP(b)s 18:e kongress, *Pravda* 15 mars 1939

¹² N.S. Chrusjtjov m.fl.: Brev till Sovjetiska Röda armens alla officerare och soldater, *Pravda* 13 maj 1945

¹³ N.S. Chrusjtjov: ”Stalin och den stora vänskapen mellan folken i Sovjetunionen”, *Pravda* 21 december 1939

¹⁴ N.S. Chrusjtjov: ”Stalinistisk vänskap mellan folken – en garanti för vårt fosterlands oövervinnlighet”, *Pravda* 21 december 1949

Om man jämför de uttalanden som Chrusjtjov gjorde om Stalin medan denne ännu levde med dem han gjort efter Stalins död, kan ingen undgå att se att Chrusjtjov gjort en helomvändning i sin värdering av Stalin.

Om Chrusjtjovs minne inte är alltför kort borde han naturligtvis komma ihåg att han själv var synnerligen aktiv då det gällde att understödja och genomföra den då förhärskande politiken för kontrarevolutionärernas undertryckande.

Den 6 juni 1937, på Femte partikonferensen i Moskvadistriktet, förklarade Chrusjtjov:

Vårt parti kommer skoningslöst att krossa förrädarnas och fansvikarnas band och utplåna hela den högertrotskistiska drägen... Garantin för detta är vår Centralkommittés orubbliga ledning, den orubbliga ledning som vår ledare kamrat Stalin utövar... Vi ska fullständigt utrota fienderna – till sista man – och strö deras aska för vinden.

På fjärde partikonferensen i Kievdistriktet förklarade Chrusjtjov den 8 juni 1938:

Anhängarna till Yakir, Balyitsky, Ljubchenky, Zatonky och annat avskum ville föra de polska jordägarna till Ukraina, ville föra hit tyska fascister, godsägare och kapitalister. . . Vi har utplånat ett avsevärt antal fiender, men ännu inte alla. Därför är det nödvändigt att vi håller ögonen öppna. Vi bör hålla i fast minne kamrat Stalins ord, att så länge som den kapitalistiska omgivningen existerar, kommer spioner och sabotörer att smugglas in i vårt land.

Chrusjtjov var med i partiets och statens ledning under Stalins tid, understödde aktivt och genomförde med hård hand politiken för undertryckande av kontrarevolutionärerna. Varför förkastar han nu allt som gjordes under denna period och lägger skulden för alla fel på Stalin ensam samtidigt som han tvättar sig själv skinande vit?

Chrusjtjov har ingen aning om vad självkritik betyder

När Stalin gjorde något felaktigt var han i stånd att kritisera sig själv. Han hade t ex givit en del dåliga råd rörande den kinesiska revolutionen. Efter den kinesiska revolutionens seger medgav han sina misstag. Stalin medgav också i sin rapport till SUKP(b: s) 18:e kongress år 1939 en del av sina misstag i arbetet för att rensa i partiets led. Men vad gör Chrusjtjov? Han vet helt enkelt inte vad självkritik är. Allt han företar sig är att han skjuter över hela skulden på andra och gör anspråk på allt beröm för sin egen del.

Det är inte överraskande att dessa Chrusjtjovs fula handlingar begåtts när den moderna revisionismen far fram som värst. Som Lenin sade år 1915, när han kritiserade revisionisterna i Andra internationalen för deras förräderi mot marxismen: ”I vår tid, när tidigare uttalade ord glöms bort, principer överges, världsåskådningar kasseras och resolutioner och högtidliga löften kastas undan, är det alls inte överraskande att en sådan sak ska hända”.¹⁵

Allvarliga konsekvenser av det fullständiga förkastandet av Stalin

Som händelseförloppet efter SUKP:s 20:e kongress till fullo visat har SUKP-ledningens fullständiga förkastande av Stalin fått ytterligare allvarliga konsekvenser.

Det har försett imperialisterna och reaktionärerna i alla länder med synnerligen välkommen antisovjetisk och antikommunistisk ammunition. Kort efter SUKP:s 20:e kongress utnyttjade imperialisterna Chrusjtjovs hemliga anti-Stalinrapport till att röra upp en världsomfattande tidvattensvåg mot Sovjetunionen och kommunismen. Imperialisterna, reaktionärerna i alla länder,

¹⁵ V.I. Lenin: ”Förord till N. Bucharins broschyr *Imperialismen och världsekonomin*”, *Samlade verk*, eng. uppl. Moskva 1964, band 22, sid. 104

Titoklicken och opportunisterna av skilda slag kastade sig allesammans över chansen att angripa Sovjetunionen, det socialistiska lägret och olika kommunistiska partier. Härigenom försattes många broderpartier och broderländer i allvarliga svårigheter.

SUKP-ledningens vanvettiga kampanj mot Stalin satte trotskisterna, som länge varit politiska lik, i stånd att leva upp på nytt och väsnas om ”rehabilitering” av Trotskij. I november 1961, vid avslutningen av SUKP:s 22:a kongress, förklarade den så kallade Fjärde internationalens Internationella sekretariat i ett ”Brev till SUKP:s 22:a kongress och dess nya Centralkommitté”, att Trotskij år 1937 sagt att ett monument skulle komma att resas för att hedra Stalins offer. ”I dag”, fortsatte de, ”har denna spådom besannats. Ert partis förste sekreterare har inför er kongress lovat att detta monument ska resas.” Brevet krävde särskilt att ”Trotskijs namn skall inristas i guldbokstäver på det monument som reses till Stalins offers ära”. Trotskisterna gjorde ingen hemlighet av sin glädje. De förklarade att den anti-Stalinkampanj som SUKP:s ledning startat hade ”öppnat dörren för trotskismen” och var ”en stor hjälp åt trotskismens och dess organisations – Fjärde internationalens – frammarsch”.

Motiv som inte tål dagsljuset

SUKP:s ledare har för sitt fullständiga förkastande av Stalin motiv som inte tål dagens ljus.

Stalin dog 1953. Tre år efteråt utsatte SUKP:s ledare honom för ett våldsamt angrepp på sin 20:e kongress. Åtta år efter hans död gjorde de likadant och förde bort och brände hans kvarlevor. Med sina upprepade våldsamma angrepp på Stalin åsyftade SUKP:s ledare att utplåna denne stora proletära revolutionärs starka inflytande bland folket i Sovjetunionen och i hela världen samt att röja väg för ett förkastande av marxismen-leninismen, som Stalin försvarat och utvecklat, och för en med alla krafter genomförd tillämpning av en revisionistisk linje. Denna revisionistiska linje påbörjades just vid 20:e kongressen och blev fullt systematiserad vid 22:a kongressen. Fakta har ännu klarare visat att deras revision av de marxist-leninistiska teorierna om imperialismen, om krig och fred, om den proletära revolutionen och proletariatets diktatur, revolutionerna i kolonierna och halvkolonierna, det proletära partiet osv, är oskiljaktigt förbundna med deras fullständiga förkastande av Stalin.

Bedrägeriet med ”kampen mot personkulten”

”Kampen mot personkulten” tjänar som täckmantel för SUKP:s lednings försök att fullständigt förkasta Stalin.

SUKP-ledarnas avsikt med att sätta i gång ”kampen mot personkulten” är ingalunda att återställa vad de kallar ”de leninistiska normerna för partilivet och principerna för ledningen”. Tvärtom, de bryter mot Lenins läror om det ömsesidiga förhållandet mellan ledare, parti, klass och massor och kränker principen om demokratisk centralism i partiet.

Marxist-leninister hävdar, att proletariatets revolutionära parti, om det verkligen ska tjäna som högkvarter i proletariatets kamp, måste behandla det ömsesidiga förhållandet mellan ledare, parti, klass och massor på ett riktigt sätt och måste organiseras på grundval av den demokratiska centralismens princip. Ett sådant parti måste ha en ganska stabil kärna i ledningen, som bör bestå av en grupp under lång tid prövade ledare, vilka visat god förmåga att förena marxismen-leninismens allmängiltiga sanning med revolutionens konkreta praktik.

Det proletära partiets ledare framträder, vare sig de är medlemmar av Centralkommittén eller av lokala styrelser, ur massorna under klasskampen och de revolutionära massrörelsernas förlopp. De har en lojalitet emot massorna, vilket inte känner några gränser, är nära förbundna med dem

och är skickliga i att på ett riktigt sätt koncentrera och därefter genomföra massornas idéer. Sådana ledare är verkliga representanter för proletariatet och erkänns av massorna. Det är ett tecken på ett proletärt partis politiska mognad att ha sådana ledare, och däri ligger hoppet om seger för proletariatets sak.

Lenin hade absolut rätt då han sade, att ”ingen enda klass i historien har kommit till makten utan att skapa sig politiska ledare, framstående representanter som är i stånd att organisera en rörelse och leda den”.¹⁶ Han sade också: ”Utbildningen av erfarna och verkligt inflytelserika partiledare är en tidskrävande och svår uppgift. Men utan den kommer proletariatets diktatur, dess ‘eniga vilja’ att förbli en fras.”¹⁷

Kinas kommunistiska parti har alltid troget hållit fast vid de marxist-leninistiska lärorna om massorna och individernas roller i historien och om det ömsesidiga förhållandet mellan ledare, parti, klass och massor och vidmakthållit den demokratiska centralismen i partiet. Vi har alltid upprätthållit kollektiviteten i ledningen, men samtidigt är vi emot att man förringar ledarnas roll. På samma gång som vi lägger vikt vid denna roll, är vi motståndare till att individer lovprisas oärligt och till övermått och att deras roll överdrives. För så länge sedan som år 1949 fattade Kinas kommunistiska partis Centralkommitté, på kamrat Mao Tsetungs förslag, beslut om att förbjuda att man på något sätt offentligen firade partiledarnas födelsedagar och uppkallade städer, gator eller företag efter dem.

Denna vår konsekventa och riktiga inställning skiljer sig i grunden från den ”kamp mot personkulten”, som förespråkas av SUKP:s ledning.

”Kampen mot personkulten” – en föraktlig politisk intrig

Det har blivit allt klarare att SUKP:s ledare, då de förespråkar ”kamp mot personkulten”, inte avser att såsom de själva påstår, främja demokratin, förverkliga kollektiviteten i ledningen och bekämpa överdrivandet av individens roll utan har dolda motiv.

Vad är det som utgör själva kärnan i deras ”kamp mot personkulten”?

Rent ut sagt är det ingenting annat än följande.

1. Att med ”kampen mot personkulten” som förevändning ställa Stalin, partiets ledare, i motsättning till partiorganisationen, till proletariatet och folkets massor.
2. Att med ”kampen mot personkulten” som förevändning smutskasta det proletära partiet, proletariatets diktatur och det socialistiska systemet.
3. Att med ”kampen mot personkulten” som förevändning, bygga upp sina egna positioner och angripa revolutionärer, som håller fast vid marxismen-leninismen för att därmed öppna vägen för de revisionistiska ränksmidarna till att lägga beslag på partiets och statens ledning.
4. Att med ”kampen mot personkulten” som förevändning blanda sig i broderpartiernas och broderländernas inre angelägenheter och sträva att till tjänst för sina egna syften bryta ned deras ledningar.
5. Att med ”kampen mot personkulten” som förevändning angripa broderpartier som håller fast vid marxismen-leninismen och splittra den internationella kommunistiska rörelsen.

¹⁶ V.I. Lenin: ”Vår rörelses trängande uppgifter”, *Valda verk*, eng. uppl., International Publishers, New York 1943, band II, sid. 1

¹⁷ V.I. Lenin: ”Ett brev till de tyska kommunisterna”, *Samlade verk*, ry. uppl., SPPL, Moskva 1950, band XXXII, sid. 492

Den ”kamp mot personkulten” som Chrusjtjov satt igång är en föraktlig politisk intrig. Om honom gäller vad Marx sade om en annan person: ”Han är i sitt rätta element som intrigör, men som teoretiker är han en nolla”.¹⁸

SUKP:s Centralkommittés öppna brev förklarar att de, ”då de avslöjar personkulten och kämpar mot dess följder ”högaktar de funktionärer, som. . . åtnjuter välförtjänt auktoritet”. Vad betyder detta? Det betyder, att medan SUKP:s ledare trampar Stalin under fötterna höjer de Chrusjtjov till skyarna.

De framställer Chrusjtjov, som vid tiden för Oktoberrevolutionen ännu inte var kommunist och som under inbördeskriget var en politisk funktionär i låg ställning, såsom den ”aktive uppbyggaren av Röda armén”.¹⁹

De tillskriver helt och hållet Chrusjtjov den stora segern i det avgörandet slaget under Sovjetunionens stora fosterländska krig och säger att ”Chrusjtjovs stämma hördes ofta”²⁰ under slaget vid Stalingrad och att han var ”själen bland stalingradarna”.²¹

De skriver allt som uppnått ifråga om kärnvapnen och på raketeknikens område enbart på Chrusjtjovs konto och kallar honom ”kosmisk fader”.²² Men som alla vet var det under Stalins ledning som Sovjetunionens folk, dess vetenskapsmän och tekniker lyckades lösa problemet med att tillverka atom- och vätebombarna. Grundvalen för raketekniken lades också under Stalins tid. Hur kan man stryka ut dessa viktiga historiska fakta? Hur kan man ge Chrusjtjov förtjänsten av allt detta?

De prisar Chrusjtjov, som reviderat marxismen-leninismens grundläggande teorier och som anser att leninismen är föråldrad, såsom det ”lysande föredöme, som på ett skapande sätt utvecklats och berikat den marxist-leninistiska teorin”.²³

SUKP-ledarna förvränger historien

Vad SUKP-ledarna med ”kampen mot personkulten” som täckmantel har för sig svarar precis mot vad Lenin en gång sade: ”I stället för de gamla ledarna, som har vanliga mänskliga åsikter om vanliga frågor, skjuts nya ledare fram. . . som pratar övernaturligt nonsens och förvirring”.²⁴

SUKP:s Centralkommittés öppna brev smutskastar vår ståndpunkt, att hålla fast vid marxismen-leninismen, och påstår att vi ”söker påtvinga andra partier de förhållanden, den ideologi och moral samt de former och metoder för ledningen som blomstrade under personkultens tid”. Detta påstående avslöjar hela orimligheten i ”kampen mot personkulten”.

Sedan Oktoberrevolutionen gjort slut på kapitalismen i Ryssland följde, enligt SUKP:s ledare, en ”period av personkult”. Det vill synas som om ”samhällssystemet” och ”ideologin och moralen” under denna period icke var socialistiska. Under denna period led det arbetande folket i

¹⁸ ”Marx till F. Bolte”, *Valda verk av Karl Marx och Friedrich Engels*, tyska uppl., FLPH, Moskva 1950, band II, sid. 438

¹⁹ ”Folkets liv”, *Zarja Vostoka* 17 december 1961

²⁰ ”Skapad och fostrad av partiet”, *Agitator* nr 2/1963

²¹ V. I. Zjukov: Tal vid möte till 20-årsminnet av Sovjetunionens Stora fosterländska krig, *Pravda* 22 juni 1961

²² G. S. Titov: Tal vid SUKP:s 22:a kongress 26 oktober 1961

²³ A.N. Kosygin: Tal vid SUKP:s 22:a kongress 21 oktober 1961

²⁴ V.I. Lenin: ”Radikalismen – kommunismens barnsjukdom”, *Valda verk sv. uppl.*, Moskva 1956, band II, andra delen, sid. 379

Sovjetunionen under ”svårt förtryck”, det rådde en ”atmosfär av fruktan, misstänksamhet och osäkerhet, som förgiftade folkets liv”²⁵, och sovjetsamhället hämmades i sin utveckling.

I sitt tal vid det sovjetisk-ungerska vänskapsmötet den 19 juli 1963 uppehöll sig Chrusjtjov vid vad han kallade Stalins ”terrorvälde” och sade, att Stalin ”upprätthöll sin makt med en yxa”. Han beskrev den dåtida samhällsordningen i följande ordalag: ”...under denna period visste en man, som gick till sitt arbete, ofta inte huruvida han skulle återvända hem, om han skulle återse sin hustru och sina barn”.

”Personkultens period” sådan den skildras av SUKP:s ledning var en tid då samhället var mera ”förhatligt” och ”barbariskt” än på feodalismens eller kapitalismens tid.

Proletariatets diktatur och det socialistiska systemet, vilka upprättades såsom resultat av Oktoberrevolutionen, gjorde, enligt SUKP:s ledning, inte slut på förtrycket av det arbetande folket och påskyndade inte heller under flera årtionden det sovjetiska samhällets utveckling. Först sedan SUKP:s 20:e kongress genomförde ”kampen mot personkulten” blev det slut på det ”svåra förtrycket” av det arbetande folket och ”påskyndades” plötsligt ”sovjetsamhällets utveckling”.²⁶

Chrusjtjov sade: ”Äh! Om Stalin bara hade dött tio år tidigare!”²⁷ Som alla vet dog Stalin 1953; tio år tidigare skulle ha varit 1943, just det år under vilket Sovjetunionen började sin motoffensiv i det Stora fosterländska kriget. Vem önskade vid den tidpunkten att Stalin skulle dö? Hitler!

Det är ingenting nytt

I den internationella kommunistiska rörelsens historia är det ingenting nytt att marxismen-leninismens fiender förtalar proletariatets ledare och försöker undergräva den proletära saken genom att använda en eller annan paroll i stil med ”kamp mot personkulten”. Det är ett smutsigt trick, som folk för länge sedan genomskådat.

Under Första internationalens tid använde intrigören Bakunin samma slags språk för att okväda Marx. Först försökte han äta sig in och vinna Marx’ förtroende och skrev då till honom: ”Jag är din lärjunge, och det är jag stolt över”.²⁸ Senare, när han misslyckats med sin plan att lägga beslag på ledningen i Första internationalen, smädade han Marx och sade: ”Såsom varande både tysk och jude är han auktoritär från hjässan till fotbjället”²⁹ och en ”diktator”³⁰.

Under Andra internationalens tid använde renegaten Kautsky liknande språk för att okväda Lenin. Han smutskastade Lenin och jämställde honom med ”monoteisternas Gud”³¹, som hade ”dragit ned marxismen till inte endast en statsreligion utan en medeltida eller orientalisk trosläras ställning”.³²

²⁵ Sovjetunionens kommunistiska partis öppna brev till alla partiorganisationer, till alla Sovjetunionens kommunister, 14 juli 1963

²⁶ Samma

²⁷ N. S. Chrusjtjov: Tal vid Sovjetisk-ungerska vänskapsmötet i Moskva 19 juli 1963

²⁸ M.A. Bakunins brev till Karl Marx 22 december 1868, *Die Neue Zeit* nr 1/1900

²⁹ Franz Mehring: *Karl Marx*, berättelsen om hans liv, eng. uppl., Covici Friede Publ. New York 1935, sid 429. (Sv. övers. Gidlunds 1971.)

³⁰ ”Engels till A. Bebel, 20 juni 1873”, Karl Marx och Friedrich Engels: *Brev i urval*, Gidlunds 1972, sid 124

³¹ Karl Kautsky: *Socialdemokratien versus kommunismen*, eng. uppl. Rand School Press, New York 1946, sid. 54

³² Samma, sid 29

Under Tredje internationalens tid använde renegaten Trotskij liknande språk för att smäda Stalin. Han sade att Stalin var en ”despot”³³ och att ”byråkraten Stalin spred den tarvliga ledarkulten och gjorde ledaren helig”.³⁴

De moderna revisionisterna i Titos grupp använder också liknande ord för att smäda Stalin. De säger, att Stalin var ”diktator” ”i ett system av absolut personlig makt”.³⁵

Sålunda står det klart att frågan om ”kampen mot personkulten” övertagits från Bakunin, Kautsky, Trotskij och Tito, vilka alla utnyttjat den för att angripa proletarietets ledare och undergräva den proletära revolutionära rörelsen.

Leve Marx', Engels', Lenins och Stalins revolutionära läror

Opportunisterna i den internationella kommunistiska rörelsens historia var ur stånd att genom förtal åstadkomma att Marx, Engels och Lenin förkastades. Inte heller Chrusjtjov är i stånd att genom förtal uppnå att Stalin förkastas.

En privilegierad ställning kan, som Lenin framhöll, inte garantera framgång för förtal.

Chrusjtjov var i stånd att utnyttja sin privilegierade ställning till att föra bort Stalins kropp från Leninmausoléet. Men hur han än försöker, kommer han aldrig att lyckas att få bort den stora minnesbilden av Stalin ur huvudena på folket i Sovjetunionen och den övriga världen.

Chrusjtjov kan utnyttja sin privilegierade ställning till att på ena eller andra sättet revidera marxismen-leninismen, men hur han än försöker kommer han aldrig att lyckas med att vräka omkull marxismen-leninismen, som Stalin försvarade och som försvaras av marxist-leninister all världen över.

Vi skulle gärna vilja erbjuda kamrat Chrusjtjov ett uppriktigt råd. Vi hoppas att du ska bli medveten om dina misstag och återvända från dina orätta stigar till marxismen-leninismens väg.

Leve Marx', Engels', Lenins och Stalins stora revolutionära lära!

Lästips

Maos relationer till Stalin och stalinismen är minst sagt ambivalent. För en grundligare studie av detta, se [Mao, KKP och frågan om Stalin](#)

³³ Leon Trotskij: *Stalin, en värdering av människan och hans inflytande*, eng. uppl., Harper and Brothers, New York och London 1941, sid 420

³⁴ Leon Trotskij: ”Den stalinistiska byråkratin och mordet på Kirov, *Om mordet på Kirov*, eng. uppl., Pioneer Publishers, New York 1956, sid. 17

³⁵ Edvard Kardelj: ”Fem år senare”, *Borba* 28 juni 1953